

„Darbo užmokestis 2026–2027: DAS įgyvendinimas ir skaidraus atlygio praktika“

*Lektorė **Jurgita Navikienė** – auditorė, mokesčių ekspertė, mentorė.*

Programa:

1. Darbo užmokesčio praktinis taikymas ir naujovės 2026-2027 m.
2. GPM įstatymo pakeitimų praktinis taikymas.
3. Skaidraus atlygio direktyvos įgyvendinimas ir DAS:
 - Didesnis skaidrumas įdarbinant – darbo pokalbių metu galimi bei negalimi klausimai kandidatui.
 - Atlyginimo lapelio ir papildoma informacija darbuotojui pareikalavus.
 - Darbo užmokesčio konfidencialumas – apie ką nebedraudžiama kalbėti?
 - Darbo apmokėjimo sistemos peržiūra ir rengimas. Reikalavimai ir akcentai:
 - objektyvūs, lyčiai neutralūs kriterijai;
 - pareigybių vertinimo kriterijai;
 - atlyginimo skaičiavimo sistemos nešališkumas;
 - vienodos vertės darbas;
 - skaičiavimo sistema nešališkai atspindi darbo vertę – sudėtinių darbo užmokesčio dalių skyrimo filosofija.
 - Ataskaitos apie darbo užmokesčio atotrūkį – kas tai ir kaip ją parengti?
 - Papildomų duomenų teikimas „Sodrai“ – per mėnesį kiekvieno darbuotojo dirbtų darbo valandų skaičius.

4. DK pakeitimai nuo 2026-11-01:

- **Specialiųjų kategorijų darbuotojai:**
 - Darbo laiko režimo pritaikymas, grindžiamas sveikatos ar šeimos priežiūros aplinkybėmis.
 - Kaip tvarkyti darbo užmokesčio apskaitą sutrumpinto darbo laiko atveju?
- **DS nutraukimas:**
 - Galutinio atsiskaitymo tvarka: kas mokama iš karto, kas gali palaukti? Naujos susitarimo galimybės ir ribos.
 - Nauja delspinigių apskaičiavimo formulė. Atvaizdavimas apskaitoje.
 - Įspėjimas apie galimą atleidimą: neįskaitomas laikinasis nedarbingumas ir atostogų laikotarpis
 - Išėjinių išmokų dydžiai ir naujos išimtys.
- **Sutrumpinto darbo laiko prieš šventes apmokėjimo patikslinimas.**
- **Nušalinimas nuo darbo iki 30 k.d. mokant VDU.**
- **Nuotolinio darbo kompensacijos už išlaidas ir jų apskaita.**
- **Pasyvusis budėjimas namie:**
 - maksimali trukmė 168 val.
 - privaloma minimali priemoka – ne mažiau 20% DU už kiekvieną valandą.
 - kaip žymėti žiniaraštyje?
- **Darbo tarybų veiklos organizavimas ir kompetencijų kėlimas: darbdavio finansinė atsakomybė už tarybos mokymus**
- **Darbo ginčai: darbo ginčų komisijos teisė skirti baudą iki 10 MMA, vietoj fiksuotų 3000 Eur.**

5. Pensijų kaupimo reforma: pokyčiai antrojoje pakopoje:

- Automatinio įtraukimo atsisakymas.
- GPM lengvata pasitraukiant iš pensijų kaupimo.
- Pereinamasis laikotarpis ir pasitraukimas iš kaupimo.

6. Komandiruočių apskaita ir naujausi teismų sprendimai:

- Komandiruočių kelionės laiko apmokėjimo praktiniai aspektai.
- Dienpinigių apmokestinimo atvejai ir rizikos.
- Darbo sutarčių keitimas, kai komandiruotė vyksta ne pagal darbuotojo darbo grafiką.
- Darbo sutarčių niuansai: tikslus darbo vietos nurodymas, norint siųsti darbuotojus į komandiruotes.
- Komandiruotė ir atostogos: mokestiniai aspektai ir sąnaudų kompensavimo darbuotojui aktualijos.
- Dokumentavimas ir darbuotojų paaiškinimai, kai nepateikiami komandiruotės išlaidų dokumentai. Ar tai gali būti leidžiami atskaitymai?
- Naujausia teismų praktika dėl dienpinigių mažinimo – objektyvūs kriterijai, dokumentavimas ir darbuotojų informavimas.

7. Darbuotojų mokymosi ar kvalifikacijos tobulinimo išlaidų apmokestinimas. Atvejai, dėl lėšų grąžinimo, kai nutraukiama darbo sutartis.

8. Darbuotojų nuotolinės darbo vietos ir mokestiniai aspektai:

- Darbo vietų įrengimo išlaidų kompensavimas.
- Vidaus tvarkų ir taisyklių pasitvirtinimas.
- Kompensuotų išlaidų pagrindimo įrodymai: kokių skaičiavimų reikia?
- Kada kompensuotos išlaidos gali virsti darbuotojo pajamomis natūra ar priedu prie DU?

9. Darbo laiko apskaita ir darbo režimai:

- Įmonių prievolės dėl darbo laiko apskaitos žiniaraščio formos ir pildymo tvarkos.
- Darbo režimų derinimo tarpusavyje galimybės – naujausia VDI pozicija.
- Nepilnamečių įdarbinimo ir darbo režimo ypatumai.
- Remiamo įdarbinimo aktualijos.
- Suminės darbo laiko apskaitos taikymo atvejai ir praktinės rekomendacijos.
- Faktiškai dirbto laiko apskaita ir įrodymų dokumentacija – rizikos ir pasekmės.

10. Darbuotojų motyvavimo ir atostogų ypatumai:

- Pajamos natūra – grėsmės, galimybės, įvairovė.
- Darbuotojų motyvavimo priemonių įforminimas ir apmokestinimas.
- Mamadieniai ir tėvadieniai, priklausomai nuo vaikų skaičiaus, amžiaus ir sveikatos būklės. **Pakeitimai nuo 2027-01-01.**
- Vaiko priežiūros atostogų ir išmokų reglamentavimas.
- Atostoginių kaupinių perskaičiavimas ir koregavimas.
- Nepanaudotų atostogų nurašymo ypatumai.

11. Darbo sutarčių įforminimas ir darbo užmokesčio sistema:

- Darbo sutarčių įforminimo ypatumai: dažniausios klaidos ir praktinės rekomendacijos.
- Darbo užmokesčio sistemos aprašymas – privalomi ir papildomi (netipiniai) punktai.
- Darbuotojų grupavimas darbo apmokėjimo sistemoje.
- Išskaitų iš darbo užmokesčio vykdymo rekomendacijos ir apskaičiavimo ypatumai.
- Atsiskaitymas su darbuotoju pasibaigus darbo santykiams: terminai ir prievolės.
- Naujausia LAT praktika dėl darbo užmokesčio priedų, papildomo darbo ir padidėjusio darbų masto.